

27. oktober 2020
J.nr.: 2020-050981 / PZA/MPR

POLITIOMRÅDET

Postadresse:
Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresser:
Ejby Industrivej 125
2600 Glostrup

Telefon: 33 14 88 88
Web: www.politi.dk

Orientering om utilsigtet sletning af indrejseforbud i SIS II

1. Indledning

SIS II er en fælles EU-database, hvori Schengenlandene bl.a. indberetter personer, herunder uønskede udlændinge, der skal nægtes indrejse i Schengenområdet. Rigspolitiet er i Danmark ansvarlig for at indberette oplysninger til SIS II.

Den 21. september 2020 konstaterede Rigspolitiet ved en tilfældighed, at en række indrejseforbud ved en fejl var blevet slettet i SIS II. Fejlen blev opdaget af en sagsbehandler i Rigspolitiet, der - i forbindelse med overlevering af sine arbejdsopgaver til en anden sagsbehandler - udarbejdede en status på en række sager, hvor en udlænding var meddelt et administrativt indrejseforbud i Schengenområdet for bestandigt. Ved søgning i politiets søgesystem POLKON, der blandt andet søger i SIS II og Kriminalregisteret (KR), konstaterede sagsbehandleren, at der i fire tilfælde ikke, som forventet, fremkom et hit fra SIS II om et indrejseforbud i Schengenområdet, men alene blev vist et hit fra KR som følge af et nationalt indrejseforbud.

Der blev straks igangsat en undersøgelse, og samme dag blev det konstateret, at de fire indrejseforbud var blevet slettet i SIS II, da de ikke var blevet forlænget, hvilket skulle være sket automatisk. Se nærmere herom i pkt. 2 nedenfor. Rigspolitiets Koncern IT (KIT) konstaterede den 23. september 2020, at indrejseforbud for 260 personer var blevet slettet i SIS II som følge af en teknisk fejl. De foreløbige undersøgelser peger på, at sletningerne er sket i perioden fra januar 2020 til september 2020.

Rigspolitiet iværksatte straks herefter et samarbejde med Nordsjællands Politi, Udlændingecenter Nordsjælland (UCN), der sikrede, at de indrejseforbud, der var

blevet utilsigtet slettet, blev oprettet i SIS II igen. Den 3. oktober 2020 var de indrejseforbud, der var konstateret slettet, blevet genindberettet i SIS II.

Side 2

Rigspolitiet er på nuværende tidspunkt ved at gennemføre en nærmere undersøgelse af sagen for endeligt at klarlægge omfanget af fejlen, antallet af slettede indrejseforbud samt den eksakte periode, hvor sletningerne har fundet sted. Yderligere er der iværksat en nærmere gennemgang af de identificerede sager med henblik på at skabe et overblik over de væsentligste sager, herunder hvor længe de pågældendes indrejseforbud har været slettet, samt om der er indikationer på, at personerne har været antruffet i Danmark.

Længden på den periode hvor de enkelte indrejseforbud har været slettet i SIS II vil være forskellig. Det skyldes, at udløbsdatoen i SIS II afhænger af, hvornår de blev indberettet i SIS II.

Den utilsigtede sletning kan derfor, for nogle indrejseforbud, være sket allerede i januar 2020, og for andre indrejseforbud først væsentlig senere.

2. Beskrivelse af fejlen

Fejlen er formentlig opstået ved, at en automatisk IT-proces på en IT-server, der er programmeret til at foretage sammenligning mellem udvalgte nationale politisystemer og SIS II var stoppet utilsigtet frem til den 8. juli 2020. Den automatiske IT-proces skal blandt andet igangsætte, styre og sikre, at indrejseforbud i KR forlænges i SIS II, ud fra en række programmerede krav. Der var ikke automatisk IT-overvågning på denne automatiserede proces, hvorfor det ikke blev opdaget, at processen var stoppet.

Når IT-processen fungerer, og der er grundlag for forlængelse af indrejseforbudet, sker forlængelse automatisk mindst to uger før, der ellers skal ske sletning i SIS II. Hvis denne IT-proces stoppes, vil der ske sletning af indrejseforbuddene i SIS II på udløbsdatoen, fordi der ikke er sket forlængelse.

Det har ikke været muligt at konstatere, hvorfor den automatiske IT-proces ikke har fungeret som den skulle.

Det kan endvidere ikke fastlægges med sikkerhed, hvorfor IT-processen igen har fungeret fra den 8. juli 2020, men det skyldes formentlig, at der er sket en ikke planlagt genstart af den IT-server, hvorpå IT-processen er installeret. Ved gennemgang af logninger for perioden fra 1. januar 2018 til januar 2020, er der ikke umiddelbart indikationer på, at der tidligere har været et tilsvarende problem. Perioden 1. januar 2018 til januar 2020 er valgt for at sikre et solidt sammenligningsgrundlag med tidligere logninger.

Rigspolitiet har også gennemgået logninger med henblik på at undersøge, hvilken fejl der var tale om. Logningerne viser, at der er sket en ikke nærmere defineret driftsforstyrrelse, der i loggen er beskrevet som en uventet hændelse den 22. januar 2020. Den uventede hændelse har formentlig stoppet den førnævnte automatiske IT-proces, som sørger for den automatiske forlængelse finder sted.

Der er imidlertid også indikationer på, at der er sket sletninger i januar 2020 forud for denne dato og efter den 8. juli 2020, og Rigspolitiet er som nævnt ved at gennemføre en samlet undersøgelse af de utilsigtede sletninger.

3. Opdatering af indrejseforbud i Schengenområdet

Rigspolitiet er i Danmark ansvarlig for at indberette oplysninger til SIS II, hvilket sker gennem SIRENE-systemet. I Danmark bruges SIRENE-systemet således til fremsendelse af alle danske indberetninger til SIS II fra de nationale IT-systemer som Kriminalregistret, Pasregistret, Våbenregistret m.fl. SIRENE-systemet indeholder derfor alle danske SIS-indberetninger.

En udlænding kan blive meddelt et nationalt indrejseforbud ved dom eller ved en administrativ afgørelse. Såfremt indrejseforbuddet er givet ved dom, og indrejseforbuddet har en gyldighed på minimum seks år, skal det, jf. udlændingelovens § 58 g, stk. 1, nr.1, indberettes til SIS II, at udlændingen er uønsket i Schengenområdet.

De personer, som er blevet udvist ved dom, er i forbindelse med deres udsendelse af Danmark blevet gjort bekendt med omfanget af indrejseforbuddet, herunder at det omfatter indrejse og ophold i hele Schengenområdet.

De personer, som er blevet meddelt indrejseforbud som følge af en administrativ afgørelse om indrejseforbud truffet af Udlændingestyrelsen, er i selve afgørelsen blevet orienteret om omfanget af indrejseforbuddet, herunder at det omfatter indrejse og ophold i hele Schengenområdet. Ved administrative indrejseforbud kan forkyndelsen være sket ved hjælp af E-boks, hvis den pågældende person ikke har befundet sig i Danmark, da afgørelsen blev truffet.

Udlændingen er således blevet gjort bekendt med indrejseforbuddets omfang, uanset om indrejseforbuddet er meddelt ved dom eller ved en administrativ afgørelse.

Opdateringen af indrejseforbuddet i Schengenområdet i KR foretages af Nordsjællands Politi, Udlændingecenter Nordsjælland (UCN), uanset om det sker på baggrund af en dom eller en administrativ afgørelse.

Efter opdateringen i KR bliver indrejseforbuddet automatisk sendt til SIRENE-systemet. Inden fremsendelse af indberetningen til SIS II kvalitetssikrer Rigspolitiet indberetningen, hvorefter der tilknyttes foto og fingeraftryk, hvis dette er tilgængeligt.

Det fremgår af artikel 29 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1987/2006 af 20. december 2006 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II), at medlemsstaterne er forpligtet til at vurdere behovet for opretholdelsen af indberetningen om indrejseforbuddet i systemet senest tre år fra oprettelsen. Indrejseforbud i SIS II kan således ikke have en gyldighed på mere end tre år ved oprettelsen.

Tre måneder før et indrejseforbud slettes i SIS II, sender SIS II automatisk et forvarsel til SIRENE-systemet. Rigspolitiet sender forvarslet til UCN, som vurderer, om indrejseforbuddet skal forlænges i SIS II, og registrerer dette på sagen i politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Der er fra Rigspolitiets side implementeret en funktion i SIRENE-systemet, der skal sørge for automatisk forlængelse af indrejseforbuddet i SIS II efter de tre år, med mindre UCN's vurdering fører til, at

indberetningen skal slettes, hvilket i så fald sker manuelt i KR ved UCN's foranstaltning.

Side 5

4. Konsekvenserne af sletning af indrejseforbud

Personer med et indrejseforbud i Schengenområdet skal som udgangspunkt afvises ved de ydre Schengengrænser. Såfremt en af de personer, som utilsigtet har fået deres indrejseforbud slettet, har forsøgt at indrejse i et af de andre Schengenlande end Danmark, i den periode hvor indrejseforbuddet har været slettet i SISII, har indrejseforbuddet ikke være synligt for grænsekontrollanten. Der kan derfor være sket indrejse i Schengenområdet.

Såfremt en af de omhandlede personer har forsøgt at indrejse i Danmark i perioden, hvor indrejseforbuddet var slettet i SIS II, har indrejseforbuddet i hele perioden fortsat været synligt i KR for grænsekontrollanten. Såfremt politiet, enten i forbindelse med grænsekontrol eller anden politikontrol inde i landet, har kontrolleret den pågældendes rejselegitimation ved hjælp af søgning i POLKON eller Politiets Søgeapp, vil der således være fremkommet et hit som følge af registreringen af indrejseforbuddet i KR. Der vil derfor, som udgangspunkt være sket afvisning eller udvisning.

Det bemærkes, at der - som følge af COVID-19-pandemien - foruden den almindelige systematiske grænsekontrol ved Danmarks ydre grænser også har været systematisk grænsekontrol ved alle Danmarks indre Schengengrænser i perioden fra den 14. marts 2020 til den 4. september 2020. Dog har politikredsene i perioden fra den 15. juni 2020 haft mulighed for, under visse omstændigheder, at overgå til stikprøvevis kontrol i perioder med særligt mange indrejsende og deraf følgende kødannelser. Den 4. september 2020 overgik politiet til stikprøvevis indrejsekontrol, med mindre forholdene konkret tilsiger andet. Antallet af rejsende har i perioden fra marts 2020 endvidere været markant lavere end normalt som følge af COVID-19-pandemien og det deraf begrænsede antal åbne flyruter.

Der er en mindre risiko for, at de omhandlede personer, i den periode, hvor deres indrejseforbud var slettet i SIS II, har fået udstedt et visum eller en opholdstilladelse til Schengenområdet i et af de andre Schengenlande. Dette skyldes, at

indrejseforbuddene ikke har været synlige i SIS II for de øvrige Schengenlande i perioden, hvor indrejseforbuddene var slettet i SIS II, og således ikke vil have indgået i behandlingen af sager om visum eller opholdstilladelse.

Herudover skal det tilføjes, at de omhandlede personer ikke er blevet gjort bekendt med, at deres indrejseforbud var blevet slettet i SIS II, så de har ikke haft kendskab til, at de kunne indrejse i et andet Schengenland end Danmark uden at blive afvist eller opnå visum eller opholdstilladelse til et andet Schengenland end Danmark på grund af sletningen.

Som følge af ovenstående vurderes risikoen for, at de omhandlede personer er indrejst i Danmark eller den øvrige del af Schengenområdet eller har opnået visum eller opholdstilladelse i Schengenområdet som værende begrænset.

5. Nye tiltag

Når undersøgelsen er helt tilendebragt, vil Rigspolitiet vurdere, hvilke tiltag sagen måtte give anledning til.

Indtil videre har Rigspolitiet - som nævnt - sikret, at indrejseforbuddene for de umiddelbart identificerede personer, der utilsigtet har fået deres indrejseforbud slettet, er genindberettet til SIS II den 3. oktober 2020.

Endvidere forventes det, at en automatisk IT-overvågning af forlængelsesprocessen er udviklet og implementeret inden udgangen af 2020. Indtil dette er sket, er der etableret manuel overvågning på forlængelsesprocessen.

Den manuelle overvågning blev etableret den 23. september 2020. Overvågningen skal sikre, at forlængelsen af indrejseforbuddene gennemføres som planlagt. Såfremt der måtte opstå uregelmæssigheder, vil den automatiske forlængelsesproces blive igangsat manuelt.

Den automatiske forlængelsesproces finder sted hver onsdag, hvor den manuelle overvågning også finder sted. Den manuelle overvågning foretages ved, at en IT-medarbejder kontrollerer en log, der viser, om der er fejl i processen, eller om

den er igangsat og fuldført. Da forlængelsesprocessen sker mindst to uger før, indberetningen vil blive slettet i SIS II, er der mulighed for at rette fejlen, inden indberetningen slettes, da forlængelsesprocessen som nævnt, kan igangsættes manuelt.

Side 7

Den automatiske forlængelsesproces benyttes kun i forhold til indrejseforbud, hvorfor et tilsvarende problem ikke vil opstå på andre SIS II indberetninger.